

Μιά ιστορία από τό Κονγκό (Θεοφάνια)

Στήν πρώτη συνάντηση τῆς νέας χρονιάς θά σᾶς διηγηθῶ, παιδιά, μιά ἀληθινή ιστορία πού διάβασα μέσ στίς γιορτές καί μέ συγκίνησε πολύ (ἀπό τό περιοδικό «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», τεύχ. Νοεμβρίου 2013, σ. 294-295).

Βρισκόμαστε στό **Κονγκό**, σέ μιά χώρα τῆς Ἀφρικῆς, ὅπου χρόνια τώρα ὀρθόδοξοι ἱεραπόστολοι μιλοῦν γιά τόν Χριστό καί κηρύττουν τό εὐαγγέλιό Του. Μετά ἀπό μιά **ὁμαδική βάπτιση**, κατά τήν ὁποία πολλοί Ἀφρικανοί βαπτίστηκαν χριστιανοί, ἕνα μικρό παιδί πλησιάζει τήν ἱεραπόστολο Ἀγγελική. Τό βλέμμα του εἶναι γεμάτο ἀγωνία.

- Ἀδελφή, ἐμένα πότε θά ἔρθει ἡ σειρά μου νά βαπτιστῶ; τή ρωτᾷ δειλά.

- Μά δέν τό ζήτησες, μικρέ μου, τοῦ ἀπαντᾷ ἐκείνη στοργικά.

- Δέν τό ἤξερα, ἀδελφή, δέν τό ἤξερα ὅτι πρέπει νά τό ζητήσω...

Μπορῶ νά βαπτιστῶ τώρα;

Ἡ ἱεραπόστολος τοῦ ἐξηγεῖ ὅτι πρέπει πρῶτα νά συμφωνήσουν οἱ γονεῖς του. Ὁ μικρός Ἀφρικανός φεύγει στεναχωρημένος. Οἱ γονεῖς του ἔχουν ἀντιρρήσεις. Θά κατορθώσει ἄραγε νά τοῦς

πείσει;

Ήταν τόσο μεγάλη ή επιθυμία του μικρού παιδιού να βαπτιστεί, πού μέσα σε λίγες μέρες κατάφερε πραγματικά να πάρει τη συγκατάθεσή τους. Βαπίστηκε και πήρε το όνομα του Μ. Βασιλείου. Ο μικρός Βασίλης, **από την ώρα που βαπίστηκε** ήταν ένα άλλο **καινούργιο παιδί**. Τό πρόσωπό του έλαμπε! Πετούσε από ευτυχία, γιατί **ένιωθε τον ούράνιο Θεό πατέρα του!** Κι ή καρδιά του **ξεχείλιζε από αγάπη** για τον Χριστό και για όλους τους ανθρώπους.

Δέν πέρασε όμως πολύς καιρός και ήρθε ανήσυχος πάλι να βρει γεμάτος αγωνία την ιεραπόστολο Άγγελική. Τί είχε συμβεί;

- Άδελφή Άγγελική, ή μικρή μου αδελφούλα είναι πολύ άρρωστη, θά πεθάνει...

- Λυπάμαι πολύ, Βασίλη, του είπε εκείνη τρυφερά.

- Άδελφή, και είναι άβάπτιστη, συνέχισε εκείνος. Πώς μπορούμε να τη βαπίσουμε;

- Η αδελφή σου θέλει να βαπτιστεί; τον ρώτησε.

- Εκείνη δέν ξέρει απ' αυτά... Δέν έρχεται στο σχολείο της ιεραποστολής. Άλλά πώς θά πεθάνει άβάπτιστη; Δέν είναι τραγικό;

- Νά προσευχηθούμε γι' αυτήν, Βασίλη, και ό Χριστός μπορεί να τη φωτίσει, του άπάντησε ή αδελφή Άγγελική.

Σήμερα όμως τά μάτια του Βασίλη είναι κατακόκκινα, γεμάτα δάκρυα. Μόλις αντίκρισε την αδελφή Άγγελική, έπεσε στην άγκαλιά της.

- Πέθανε ή αδελφή μου, είπε ζέψυχα τό παιδί.

Ή ιεραπόστολος του χάιδεψε τό σγουρό του μαύρο κεφαλάκι.

- Έκανα κάτι, αδελφή Άγγελική, αλλά δέν ξέρω αν ήταν σωστό... Ή μικρή μου αδελφή, δυό μέρες τώρα, ήταν τόσο αδύναμη, πού δέν άνοιγε τά μάτια της. Τήν έβλεπα να πεθαίνει και παρακαλούσα τον Χριστό γι' αυτήν. Σε μία στιγμή τη χάιδεψα στο μέτωπο και τη ρώτησα: «Θέλεις να βαπτιστείς;». Εκείνη δέν άπάντησε. Δέν ξέρω

ἄν εἶχε ἀκούσει. Ὑστερα τὴν κούνησα λίγο καὶ τὴν ξαναρώτησα: «Ὁ Χριστὸς σ' ἀγαπᾷ καὶ θέλει νά σε σώσει, νά σ' ἔχει κοντά Του στόν οὐρανό, ὅπου κανεὶς δέν πεθαίνει. Θέλεις νά βαπτιστεῖς;». Ἄνοιξε λίγο τὰ βλέφαρα καὶ ἔκανε ἓνα νεῦμα μέ τό κεφάλι, σάν νά ἤθελε νά πῆ «ναί». Τότε πῆρα τό ποτήρι μέ τό νερό πού ἦταν δίπλα στό κρεβάτι της, τὴν ἔβρεξα καὶ εἶπα: «Εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Ὁ παππούλης εἶχε πῆ παλιά ὅτι μπορούμε νά τό κάνουμε ἄν εἶναι ἀνάγκη, ἔτσι δέν εἶναι; Ὑστερα ἡ ἀδελφή μου πέθανε. Πῆτε μου, ἀδελφή, ἔκανα καλά;

Τὴ ρωτοῦσε μέ δάκρυα στά μάτια, ἐνῶ τὴν ἔσφιγγε ἀπό τὰ μπράτσα. Ἀλλά ἡ ἀδελφή Ἀγγελικὴ δέν μπορούσε ν' ἀπαντήσει. Ἦταν βουρκωμένα καὶ τὰ δικά της μάτια καὶ μέσα ἀπό τὴν καρδιά της εὐχαριστοῦσε τόν Θεό, γιατί ὁ Βασίλης κατάλαβε πολύ καλά τὴν **ἀξία τοῦ Βαπτίσματος**. Χάρη σ' αὐτόν τώρα ἡ μικρὴ του ἀδελφὴ ἦταν στὴν ἀγκαλιά τοῦ Θεοῦ, συντροφιά μέ τούς ἀγίους, **πολίτης τοῦ παραδείσου!**

Τό Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος

Σκεφτήκατε ποτέ, παιδιά, τί μεγάλη εὐλογία μᾶς χάρισε ὁ Θεός πού μᾶς ἀξίωσε νά βαπτιστοῦμε τότε ἀκόμη πού ἤμασταν βρέφη; **Ἀπό τότε εἴμαστε παιδιὰ τοῦ Θεοῦ**. Ἀπό τὴ μέρα τῆς βάπτισής μας μπορούμε νά **κοινωνοῦμε** τό Σῶμα καὶ τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἐνῶ ἄλλα παιδιά -ἀκόμη καὶ στὴν πατρίδα μας- δέν μποροῦν οὔτε νά μένουν στόν ναό ὡς τό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας οὔτε νά κοινωνοῦν, γιατί εἶναι ἀκόμη ἀβάπτιστα.

Ἡ βάπτισή μας εἶναι **ἓνα ἀπό τὰ σημαντικότερα γεγονότα τῆς ζωῆς μας**. Γι' αὐτό σκέφτηκα σήμερα, μετὰ ἀπό τό ἅγιο Δωδεκαή-

μερο, πού ἔκλεισε μέ τή Βάπτιση τοῦ Χριστοῦ μας, νά δοῦμε τό μεγάλο αὐτό Μυστήριό τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἔτσι, κάθε φορά πού θά παρακολουθεῖτε μία βάπτιση, θά καταλαβαίνετε πόσα θαυμαστά γίνονται καί θά εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερη ἡ χαρά σας.

Πρὶν ἀρχίσει τό Μυστήριό τοῦ Βαπτίσματος, στόν νάρθηκα (θά μπορούσαμε νά ὑπενθυμίσουμε στά παιδιά τί εἶναι ὁ νάρθηκας, βλ. *Μάθημα 8ο*) γίνεται ἡ **Κατήχηση** (Ἀπό τό σημεῖο αὐτό ἀρχίζει ἡ προβολή, βλ. *ἐποπτικό ὕλικό, ἢ δείχνουμε στά παιδιά ἀντίστοιχες φωτογραφίες*).

Ὁ ἱερέας ρωτᾷ: «Ἀποτάση τῷ σατανᾷ;» Δηλαδή: «Ἀρνεῖσαι τόν σατανᾷ;». «Συντάση τῷ Χριστῷ;» Δηλαδή: «Θέλεις νά εἶσαι μαζί μέ τόν Χριστό;».

Πῶς νά ἀπαντήσῃ ὁμως τό παιδί πού ετοίμαζεται νά βαπτισεῖ; Εἶναι συνήθως βρέφος. Τίς ἀπαντήσεις τίς δίνει ὁ νονός ἢ ἡ νονά, πού ὀνομάζονται **ἀνάδοχοι**. Αὐτοί ὁμολογοῦν τήν πίστη ἀπαγγέλλοντας τό «**Πιστεύω**». Ἀπ' αὐτή τήν ὥρα ὁμως ἔχουν μιᾶ ἱερή εὐθύνη: νά ὀδηγήσουν τό παιδί πού βάπτισαν στό Κατηχητικό, ὥστε μεγαλώνοντας νά ξέρεῖ τί πιστεύει.

Μετά τήν Κατήχηση ὁ ἱερέας μπροστά στήν κολυμβήθρα προσεύχεται γιά ὅλους τούς πιστούς καί διαβάζει τίς εὐχές γιά νά ἀγιάσει τό **νερό** καί τό **λάδι**. Εἶναι καί τά δύο συμβολικά. Ὅπως ἀλείφονταν μέ λάδι οἱ παλαιστές πρὶν μποῦν στόν ἀγώνα, ἔτσι καί τό παιδί ἀλείφεται μέ λάδι σέ ὅλο του τό σῶμα γιά νά ἔναι ἕτοιμο γιά ἀγῶνες, γιά τήν πάλη κατά τῆς ἁμαρτίας. Κι ὅπως μέ τό νερό πλενόμαστε, ἔτσι μέ τό νερό τοῦ Βαπτίσματος καθαριζόμαστε ἀπό τήν ἁμαρτία μέ τή δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἐπεῖτα τελεῖται τό **Βάπτισμα**: Τρεῖς φορές ὁ ἱερέας βυθίζει τό παιδί μέσ στό νερό τῆς κολυμβήθρας καί τρεῖς φορές τό ὑψώνει λέγοντας: «Εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Γιατί τρεῖς φορές; Γιατί ὁ Θεός μας εἶναι τριαδικός, ἕνας Θεός ἀλλά τρία πρόσωπα: Πατήρ, Υἱός καί Ἅγιο Πνεῦμα. Κι ἀκόμη,

οι τρεις αυτές καταδύσεις συμβολίζουν την τριήμερη ταφή και την ανάσταση του Χριστού. Σ' αυτήν συμμετέχει και τό παιδί πού βαπτίζεται. Καθώς βυθίζεται και ύψώνεται, εἶναι σάν νά πεθαίνει και νά ἀνασταίνεται μαζί μέ τόν Χριστό. Γίνεται ἔτσι ἕνας καινούργιος ἄνθρωπος ὁ νεοφώτιστος χριστιανός.

Ἀκολουθεῖ τό **Μυστήριο τοῦ Χρίσματος**. Ὁ ἱερέας χρίει, ἀλείφει τά κύρια μέλη τοῦ σώματος μέ τό **Ἅγιο Μύρο**, πού εἶναι ἁγιασμένο ἀρωματικό λάδι. Βάζει ἔτσι πάνω στόν νέο χριστιανό τή σφραγίδα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Σφραγίζει τό μέτωπο γιά νά σκέφτεται πάντα τό ἀγαθό, σφραγίζει τά χέρια γιά νά πράττουν τό καλό, σφραγίζει τά πόδια γιά νά βαδίζουν στόν δρόμο τοῦ Χριστοῦ, τό στήθος γιά ν' ἀγαπᾷ ἡ καρδιά τόν Θεό.

Μετά τό Χρίσμα ὁ ἱερέας κόβει λίγες τρίχες ἀπό τό κεφάλι τοῦ βρέφους, σχηματίζοντας μέ τίς κινήσεις του τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ, και τίς ρίχνει στό νερό τῆς κολυμβήθρας. Αὐτή ἡ **τριχοκουρία**, ὅπως ὀνομάζεται, δηλώνει ὅτι ὁ νέος χριστιανός εἶναι ἀποφασισμένος νά κόβει τά πάθη του και νά ἔναι ἡ ζωή του ὅλη δοσμένη στόν Θεό.

Στή συνέχεια ὁ ἱερέας μαζί μέ τόν ἀνάδοχο, πού κρατᾷ στήν ἀγκαλιά του τό μικρό παιδί, γυρίζουν γύρω γύρω ἀπό τήν κολυμβήθρα τρεις φορές, ἐνῶ ψάλλεται: «Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε, ἀλληλουῖα» (*ἄν μπορεῖ ὁ κατηχητής, τό ψάλλει*). Αὐτό τό ἀκοῦμε νά ψάλλεται και σέ μεγάλες γιορτές -τά Χριστουγέννα, τά Θεοφάνια, τό Πάσχα-, γιατί στά πρῶτα χρόνια τέτοιες μέρες γίνονταν ὀμαδικές βαπτίσεις. Σημαίνει: «Ὅσοι βαπτιστήκατε στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ντυθήκατε τόν Χριστό, δόξα σέ Σένα, Κύριε!». Και τί θά πεῖ «ντυθήκαμε τόν Χριστό»; Σκεφτόμαστε, ἐπιθυμοῦμε, ἀποφασίζουμε, κάνουμε στή ζωή μας ὅ,τι θά ἔκανε ὁ Χριστός! Τότε εἴμαστε, παιδιά, ἀληθινοί χριστιανοί και τιμοῦμε τό ἅγιο Βάπτισμα πού πήραμε.

Κατά τή διάρκεια τοῦ Βαπτίσματος θά ἔχετε δεῖ νά κρατοῦν **ἀναμμένες λαμπάδες**. Δείχνουν τήν ἀποστολή τοῦ νέου χριστιαν-

νοῦ: νά γίνει φῶς Χριστοῦ μέσα στόν κόσμο. Θά ἔχετε ἐπίσης προσέξει ὅτι τό παιδί μετά τό Βάπτισμα ντύνεται μέ καινούργια **καθαρά λευκά ροῦχα**. Αὐτά συμβολίζουν τήν καθαρότητα καί ἀγιότητα τῆς ψυχῆς του. Φορᾷ ἐπίσης ἀπό κείνη τήν ὥρα τόν βαπτιστικό του **σταυρό**, πού εἶναι τό ἱερότερο σύμβολο τῆς πίστες μας καί τό πολυτιμότερο φυλακτό.

Ἀλήθεια, δέν εἶναι συγκλονιστικό; Μετά τή βάπτισή μας δέν εἴμαστε ἀπλοί ἄνθρωποι, μά **παιδιά τοῦ Βασιλιᾶ Χριστοῦ** ὀλόλευκα καί φωτισμένα στήν ψυχή καί στό σῶμα! Ἔχουμε πάλι τή δυνατότητα νά κερδίσουμε τόν παράδεισο, τόν ὁποῖο ἔχασαν οἱ πρωτόπλαστοι, ὁ Ἀδάμ καί ἡ Εὐά, μέ τήν ἀνυπακοή τους στόν Θεό. Τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος μᾶς καθαρίζει, κατά πρῶτο λόγο, ἀπ' αὐτό τό πρῶτο ἀμάρτημα πού μᾶς κληροδότησαν οἱ πρωτόπλαστοι, τό **προπατορικό**. Ἀπαλλαγμένοι ἀπ' αὐτό, γινόμαστε καί πάλι παιδιά τοῦ Θεοῦ, **μέλη στήν οἰκογένειά Του, τήν Ἐκκλησία**.

Μακάρι σέ ὅλη τή ζωή μας νά κρατοῦμε, παιδιά, τήν καθαρότητα τῆς ψυχῆς μας καί τό φῶς τοῦ Χριστοῦ πού πήραμε μέ τή βάπτισή μας!

**Στῆς Ἐκκλησίας τήν κολυμβήθρα
δικό Σου γίνομαι παιδί.
Βόηθα, Χριστέ μου, νά κρατήσω
καί τήν ψυχή μου ὅσο ζήσω
ὀλόφωτη καί καθαρή.**

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Φωτογραφίες από βαπτίσεις.
2. Προβολή.
3. «Όσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε...»
σέ ἀρχεῖο κειμένου-ἤχου.
4. Κρυπτόλεξο.
5. Πρόσκληση γιὰ κοπή βασιλόπιτας.
6. Τό σύνθημα τοῦ μαθήματος.

Ἵποσημείωση: Κατὰ τοὺς πρώτους χριστιανικούς αἰῶνες οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς χριστιανούς βαπτίζονταν σέ μεγάλη ἡλικία, ἀφοῦ πρώτα κατηχοῦνταν. Στὴν Καινὴ Διαθήκη, ὡστόσο, ὑπάρχουν ἀναφορές γιὰ τὴ βάπτισμα ὀλόκληρης τῆς οἰκογένειας (βλ. Πρξ 16, 15. 33· Α΄ Κο 1,16). Καί ἀπὸ τοὺς πρώτους αἰῶνες μαρτυρεῖται στὴν Ἐκκλησία ὁ νηπιοβαπτισμός, ὁ ὁποῖος ἐπικράτησε γενικότερα καί μέ νόμο τῆς Πολιτείας (βλ. 116η Νεαράν τοῦ Ἰουστινιανοῦ) κατὰ τόν 5ο αἰῶνα.